

La crisi de la socialització religiosa. Una proposta d'anàlisi

06/2007 - **Sociologia.** Durant molts anys, la religió a Espanya ha jugat un paper important en la socialització dels ciutadans. Tanmateix, en l'actualitat pateix una crisi en la transmissió del seus valors. Per reflexionar sobre aquesta qüestió, l'autor d'aquest article estableix un marc d'anàlisi i es decanta per donar rellevància als elements afectius i relacionals com a claus en les noves formes de socialització religiosa.

Segurament, la crisi més profunda per la que pot passar qualsevol institució, cosmovisió o religió és la crisi de la seva transmissió. Aquesta crisi esdevé un dubte radical sobre la seva pròpia identitat, sobre la seva pròpia plausibilitat, és a dir, sobre si té alguna mena de sentit que aquelles creences, aquella ordenació del món, aquell sentit, segueixi existint en un determinat context social. D'alguna manera, aquest qüestionament latent és el que està al cor dels diferents debats sobre la socialització religiosa actualment. Debats que acostumen a començar a partir del concepte de crisi.

L'article que presentem, elaborat a partir dels resultats de la recerca de doctorat, està dividit en tres parts diferenciades. Una primera, que busca donar rellevància a alguns dels elements que més influeixen sobre els processos de socialització de les creences religioses (secularització, pluralisme, desinstitucionalització i els nous formats de les identitats religioses).

Una segona en la que proposem un model d'anàlisi dels processos de socialització religiosa a partir de quatre tipus ideals, que estan configurats a partir de dos binomis: transmissió (entesa com a inculcació) vs socialització (entesa en un sentit més complex, amb més agents, més importància dels elements afectius i relacionals); i experiències (enteses com allò viscut en primera persona, subjectiu) vs continguts (allò transmès des de fora, més objectiu). Els resultats de creuar aquests dos eixos són quatre tipus ideals de socialització religiosa: la transmissió de continguts (la tradicional); la transmissió d'experiències (sovint practicada en moviments amb líders carismàtics); la socialització de continguts (practicada pels moviments més ortodoxos: noves formes amb continguts tradicionals); i socialització d'experiències (que engloba les formes més innovadores de socialització religiosa que estan canviant de paradigma).

I per concloure, esbossem un apartat de conclusions dels elements més significatius de la recerca vinculats a la crisi de la socialització religiosa tradicional; a l'emergència dels elements afectius i relacionals com a claus en les noves formes; i el debat sobre quin tipus d'identitat religiosa es busca obtenir: una més "objecte" o una més "brúixola".

Jordi Collet

Institut de Govern i Polítiques Públiques

ISOR. Recerca en Sociologia de la Religió Universitat Autònoma de Barcelona

"The crisis in religious socialization: An analytical proposal". Collet, J. SOCIAL COMPASS, 54 (1): 97-111 MAR 2007.